

Hitelkártya- és folyószámla-tartozások a fizetési moratórium tükrében

A koronavírus járvány miatti fizetési moratórium egyik napról a másikra a megszokottak ellenkezőjére fordította a hitel- és kölcsönszerződésből származó fizetési kötelezettségekre vonatkozó szabályokat. A moratóriumra tekintettel felvetődik a kérdés: vajon hogyan érinti ez a hitelkártya és folyószámlahitelekből származó tartozások megfizetését? Ezen hiteltermékek ugyanis rulírozóak, (tehát klasszikus futamidővel nem rendelkeznek), és jelzálogfedezet sem biztosítja a visszafizetésüket, a fizetési moratóriumra vonatkozó kormányrendelet viszont a futamidővel rendelkező konstrukciókra állapít meg rendelkezéseket. Kérdésünket a Kapolyi Ügyvédi Iroda szakértői vizsgálták meg.

Az MNB múlt héten közzétett értelmezése szerint a kormányrendeletben meghatározott fizetési moratórium a futamidővel nem rendelkező hitelekre, így a hitelkártya és folyószámlatermékekre is vonatkozik feltéve, hogy azok összegét **2020. március 18-ig felvették.** Ezen összegek megfizetésére, a fizetési moratórium főszabálya szerint, az adósok 2020. december 31. napjáig fizetési haladékot kapnak. Mit jelent ez a 2020. március 18. napja után folyósított, illetve lehívott összegek tekintetében? Azt jelenti, hogy amennyiben az ügyfél

- (i) 2020. március 18-át követően hív le kölcsönt az adott hitelkerete terhére, annak sem tőke, sem kamattartozására nem terjed ki a fizetési moratórium, ezen összegeket a bank számára a szerződésben meghatározott eredeti feltételekkel kell visszafizetni (tehát ezen esetekben a kölcsön a megszokott módon működik);
- (ii) ugyanez vonatkozik a 2020. március 18-a előtt lehívott összegekre is, ha azokat (vagy azoknak egy részét) 2020. március 18-át követően az ügyfél visszatölti a hitelszámlájára: az így visszatöltött összeg(ek) újra lehívhatóak, és ezekre a fizetési moratórium már nem terjed ki, azt(azokat) a vonatkozó -szerződés rendelkezései szerint kell visszafizetni a hitelező részére.

Minden esetben fontos megjegyezni: a moratórium ideje alatt a hitelkártyával végrehajtott vásárlásokra a kamatmentesség kizárólag abban az esetben áll fenn, ha az esedékes kivonat szerinti záróegyenleg a vonatkozó szerződésben meghatározott kedvezményes visszafizetési határidőig visszatöltésre kerül a hitelszámlára. Amennyiben ezt követően kerül a kölcsönösszeg visszafizetésre, a kedvezményes kamatozás helyett a vonatkozó szerződésben meghatározott magasabb kamatösszeg kerül a bank által felszámításra.

A fizetési moratórium a törvény erejénél fogva lépett életbe minden hitel- és kölcsönszerződés vonatkozásában, azonban annak igénybevétele nem kötelező, így azon fogyasztók, akik vállalják a moratórium ideje alatt a hitelkártya és folyószámlahitelekkel származó tartozások törlesztését, ezt általában jelezniük kell a hitelező felé. Fontos ebből a szempontból, hogy az adós tájékozódjon saját bankjánál, hogy hitelkártya illetve folyószámla termékek esetében az adott bank milyen módon teszi lehetővé az ügyfelek törlesztési szándékának jelzését (előfordulhat olyan is, ahol nem kell külön nyilatkozni, a bank a hitelszámlákon megjelenő összeget automatikusan a lehívott kölcsönök törlesztésére fordítja).

A fizetési moratórium végével a meg nem fizetett tőke, kamat és díjak az eredeti szerződés szerint válnak esedékessé. Az MNB értelmezése szerint a meg nem fizetett tartozás vonatkozásában az ügyfél és a hitelező közös megegyezésén kell annak alapulnia, hogy az ügyfél a vonatkozó összeget mennyi időn belül fizesse vissza a hitelező részére. Jóllehet a hitelkártyák és folyószámlák vonatkozásában jellemzően alacsonyabb összegekről van szó, az MNB – jogalkotói céllal összhangban – elvárja, hogy az elmaradt összegek megfizetésére ezen futamidővel nem rendelkező termékek esetén is ne egyidőben, hanem (a bankszektor javaslatával egyetértve) tizenkét hónapos időszakokra egyenlő arányba szétosztva kerüljön sor, elkerülve ezzel, hogy a visszafizetés aránytalan terhet jelentsen az adósok részére.

A moratórium ideje alatt meg nem fizetett kamat vonatkozásában hitelkártya és folyószámlatermékek esetében is fontos, hogy arra további kamat nem számítható fel, így kamatos kamat nem keletkezhet, amennyiben az ügyfél a moratórium lejártát követően a tartozását az általa vállalt határidőben és részletekben megfizeti a hitelező részére. Amennyiben az ügyfél az így meghatározott, moratórium lejáratát követő határidőben nem tesz eleget kamatfizetési kötelezettségének, úgy ezen összegekre kamat már felszámítható.

További fontos körülmény, hogy a korábban érvényes 39,9%-os THM plafon a fizetési moratóriumra vonatkozó kormányrendelet hatálybalépését követően kötött szerződés alapján felvett, zálogjoggal nem biztosított fogyasztói hitelek esetén nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékét, ami rendkívül érzékenyen érinti piacot, és rövidtávon a fedezet nélküli lakossági fogyasztási hiteltermékek számának csökkenéséhez vezethet.